

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJ TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI**

„TASDIQLAYMAN“

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti rektori
A.U.Sattarov

30-avgust 2024-yil

Ro'yxatga olindi: № AD60230100 - 1.07
2024-yil 30-avgust

**ADABIYOTSHUNOSLIK NAZARIYASI
FANINING**

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200000 – San'at va gumanitar fanlar

Ta'lim sohasi: 230000 – Tillar

Ta'lim yo'nalishi: 60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (O'zbek tili)

Termiz -2024

Fan/modul kodi NSH4-505	O'quv yili 2024-2025	Semestr 1-7	ECTS – Kreditlar 10
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi	Auditoriya	Mustaqil	Jami yuklama
“Adabiyotshunoslik nazariyasi”	mashtag‘ulotlari (soat) 150	ta’lim (soat) 150	(soat) 300
1.			

1. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – “Adabiyotshunoslik nazariyasi” fani adabiyotning jamiyat ijtimoiy hayotidagi o'rnini, adabiyotning ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati, adabiyotning tabiiy va ijtimoiy fanlar va san'atning boshqa turlaridan farqi, adabiy turlar va janrlar, ijodkorlarning o'ziga xos uslubi kabilar to'g'risida ma'lumot beradi. Mazkur fanni o'qitishning asosiy maqsadi - badiiy asarni tahlil qilish uchun yo'llanma berish, badiiy matnni turli metodlar asosida bir tomonlama ilmiy-estetik tahlil qilish, jahon adabiyotshunosligidagi metodlari adabiy tur hamda janrlar bo'yicha yozilgan ilmiy asarlar misolida asoslab o'rganish, umuman, adabiyotshunosning ilmiy-estetik tafakkurini shakllantirish ushbu fanning asosiy maqsadi sanaladi.

Fanning vazifasi - “Adabiyotshunoslik nazariyasi” fanining adabiyotshunoslik tarixi, zamonaviy adabiyotshunoslik orasidagi bog'lanishni tushuntirish, adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlarini o'rganish, badiiy asarni ilmiy-estetik tahlil qilish, matnni tarkibiy qismlarga ajratish va ularning o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash, obrazlar poetikasini tushuntirish, badiiy asarlarni turli metodlar asosida tahlil qilishni o'rganish, adabiyotshunoslik tarkibiy qismlari orasidagi bog'liqlikni ko'rsatish, o'zbek adabiyotshunoslarining maqola, taqrizlarining o'ziga xos xususiyatlarini o'rganish, talabaga san'at asarlarini his qilishni o'rganish

1. Fan tarkibiga quyidagi asosiy qismlar kiradi.

1-mavzu. Adabiyotshunoslik badiiy adabiyot to'g'risidagi fan

Adabiyotshunoslik fan sifatida. Adabiyotshunoslik nazariyasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlari. Adabiyotshunoslikning boshqa fanlar bilan aloqasi. Adabiyotshunoslikning ijtimoiy fanlar tizimidagi o'rnini

2-mavzu: Adabiyotshunoslik tarixi

Qadimgi davr adabiyotshunosligi. Arastu – adabiyotshunos. Sharq adabiyotshunosligi: ilmiy aruz, ilmiy qofiya, ilmiy bade'. Tazkiralalar – Sharq adabiyotshunosligi muhim manbasi. G'arb adabiyotshunosligi. Bualo, Belinskiy tadqiqotlari. Hegel “Estetika”si. Adabiyotshunoslik rivojida matbuotning o'rnini. Adabiyotshunoslikning estetik did va ijtimoiy fikr o'sishiga ta'siri.

3-mavzu: Badiiy asar. Badiiy asar mavzusi

Badiiy asar va ilmiy asar. Ijtimoiy hayot va badiiy asar. Xalq og'zaki ijodi – badiiy adabiyot ibtidosi. Folklor namunalari va yozma adabiyot. Badiiy asar tarkibiy qismlari. Epik turga mansub asarlarning tuzilishi. Lirik (she'riy) turga oid asarlar tarkibining o'ziga xosliklari. Drama turidagi asarlarning tarkibi.

Mavzu – badiiy asarda e'tibor qaratilgan muayyan voqealik. Hayot voqeligi – badiiy asarlar uchun asosiy mavzu. Adabiyotdagi abadiy va davriy mavzular. Mavzuning yoritilishi. Badiiy asar uchun tarixiy voqealik va zamonaviy hayot muammolarining mavzu qilib olinishi.

4-Mavzu: Badiiy asarda shakl va mazmun

Shakl va mazmun tushunchalari haqida. Adabiy asarda shakl va mazmun birliigi. Adabiy asarda shakl va mazmunning o'zaro muvofiqligi badiiyatning muhim sharti sifatida. Shakl va mazmun unsurlari tasnifi.

5-Mavzu: Badiiy asar syujet va kompozitsiyasi.

Syujet – qahramonlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni ifodalovchi, asar mazmunini tashkil etuvchi voqealarning muayyan tartibda joylashtirilishi. Fabula – biri-biri bilan uzviy bog'liq hayotiy voqealar jamlamasi. Badiiy asarda syujetning o'rnini va ahamiyati. Hayot voqeligi – syujet asosi. Syujet tarkibiy qismlari: voqealar tuguni, voqealar rivoji, voqealar avj nuqtasi, voqealar yechimi. Syujetda badiiy to'qima. Sayyor syujetlar. Xronikal syujetli asarlar. Ko'p tarmoqli syujetli asarlar. Epik, lirik asarlarda syujet. Drama turiga mansub asarlarda syujet. Kompozitsiya tushunchasi.

6-Mavzu: Badiiylik – adabiyotning asosiy xususiyati. Badiiy asar tili

Badiiylik – san'at asosi. Badiiy adabiyotda hayot voqeligi va inson obrazi so'z orqali nafis tasvirlanishi. Badiiylik asar mazmuni va shaklining mutanosibligi, uslubining ravonligi, komponentlarining o'zaro uyg'un kelishi, tilning jozibadorligi kabi omillar jamlamasi. So'z-adabiyotning asosiy quroli. Badiiylik – obrazlilik. Obraz, obrazlilik, ramz, majoz. Badiiylik – ijodkor mahorati mezon. Badiiylikning epik, lirik asarlarda namoyon bo'lishi. Drama turidagi asarlarda badiiylikning aks etishi.

Badiiy asar tili va ilmiy asar tili. Obrazlilik – badiiy asar tili asosi. Badiiy san'atlar: ma'naviy, lafziy san'atlar. Muallif nutqi. Qahramon nutqi: dialog va monolog. Zamon va makon tasviri. Personajlar portreti tasviri.

7-mavzu: Obraz – insonning adabiyotdagi umumlashma tasviri

Obraz – san'atga xos hodisa. Adabiyotda obrazning aks etishi. Inson – adabiyotdagi asosiy obraz. Obraz – adabiy qahramon. Asardagi asosiy va boshqa qahramonlar. Personaj, xarakter, tip. Realistik va romantik, fantastik va majoziy obrazlar. Portret – inson obrazini gavdalandirishning muhim unsuri.

8-mavzu: Adabiy tur va janrlar

Adabiy turlar va janrlarning so'z san'atidagi o'rnini va ahamiyati. Badiiy asarlar hayot voqeligi va inson obrazini gavdalandirishga ko'ra epos, lirika, drama turiga ajratilishi. Har bir tur janrlarga bo'linishi. Epos, lirika, drama turidagi asarlarning she'riy yoki nasr yo'lida yozilishi. Folklor va yozma adabiyotdagi janrlar.

<p>9-mavzu: She'r tuzilishi va she'r tizimlari. Aruz she'r tizimi She'riy nutqning o'ziga xos xususiyatlari. She'ming tarkibiy qismlari: misra, band, ritm, bo'g'in, turoq, vazn, qofiya. She'r tizimlari: aruz, barmoq. Erkin, sarbast, oq she'r. Sharq adabiyotidagi she'riy janrlar. G'arb adabiyotidagi she'riy janrlar.</p> <p>10-mavzu. Aruz she'r tizimi Aruz – Sharq mumtoz she'riyatining asosiy tizimi. Aruz qisqa, cho'ziq va o'ta cho'ziq hijolarning muayyan tartibda guruhlanib takrorlanib kelishiga asoslangan metric she'r tizimi. Aruzdagi ritmik birliklar hijo, rukn, bahr.</p> <p>11-mavzu. Adabiy tur va janrlar poetikasi Adabiy tur tushunchasi va uning tasnifi. Adabiy tur va janrlarning paydo bo'lish masalasi. Adabiy janrga xos belgilar. Epik tafakkur spetsifikasi. Lirik va insonning ruhiyati, his-tuyg'ulari. Siyosiy. intim. tabiat lirikasi xususida. Lirik va drammatizm. Satira va yumor mustaqil ijod turi sifatida. Dramatik asarlar va teatr san'ati. Adabiy tur va janrlardagi o'ziga xoslik hamda uyg'unlik. Tragikomeidiya.</p> <p>12-mavzu: Ijodiy metod va adabiy oqimlar. Ijodkor uslubi. Adabiy jarayon Ijodiy metod - hayot hodisalarini tanlash va ularga muayyan dunyoqarash asosida yondashish, talqin qilish yo'li. Realizm va romantizm ijodiy uslubi. Klassitsizm yo'nalishi. Naturalizm, sentimentalizm, syurrealizm yo'nalishi. Ijodkor uslubi. Ijtimoiy hayot adabiyot va san'atning bog'liqligi. Qadimda adabiy jarayon. Adabiy an'ana va novatorlik. Adabiy jarayonidagi etakchi jihatlarning namoyon bo'lishi. Adabiy jarayonning davomiyligi.</p> <p>13-mavzu: Kirish. Adabiyot nazariyasi fan sifatida Adabiyot nazariyasining adabiyotshunoslik fani tarkibida tutgan o'rnini; Adabiyot nazariyasining adabiyot tarixi, adabiy tanqid, adabiy mambashunoslik, adabiy jarayon, jahon adabiyoti, adabiyotshunoslik metodlari bilan aloqasi</p> <p>14-mavzu: San'at-estetik hodisa San'atning tabiati va turlari. San'atda inson ruhiyati masalasi. Adabiyot –so'z san'ati. Adabiyotning asosiy quroli so'z ekanligi. San'atning boshqa turlari bilan badiiy adabiyotning munosabati. Adabiyot va rassomchilik. Adabiyot va musiqa. Adabiyot va kino. Adabiyot va teatr. Badiiy adabiyotda so'zning maqomi va tasvir imkoniyatlari.</p> <p>15-mavzu: Adabiy-nazariy tafakkur taraqqiyoti tarixidan Adabiyotshunoslik tarixiga umumiy bir nazar; adabiy-nazariy qarashlarning mumtoz sharq adabiyotining takribiy qismi sifatida; mumtoz poetika asoslari; g'arb adabiy-nazariy tafakkurining yetakchi tamoyillari; adabiyot nazariyasi tarixida ilmiy atamalar masalasi.</p> <p>16-mavzu. Adabiyotning spetsifikasi Adabiyotning o'ziga xosligining asosiy belgilar; badiiy adabiyotning vazifasi; badiiy adabiyotning insonshunoslik ekanligi; badiiy adabiyot va</p>	<p>ijtimoiy hayot o'zaro munosabati; adabiyotda insonning ichki olami tasviri; adabiyot va san'atda ruhiyat masalasi; inson his-tuyg'ulari va kechinmalarining badiiy tasviri.</p> <p>17-mavzu: Adabiyotda umuminsoniylik, milliylik va individuallik Adabiyotning umuminsoniy mohiyati; har qanday badiiy asar muayyanmilliy zaminda yaratilishi; badiiy asar tabiatida xalqning orzu-armonlari, dardi, ruhiyatining aks etishi; adabiyotda individuallikning ilmiy-nazariy tavsifi.</p> <p>18-mavzu. Badiiy asar tarkibi. Shakl va mazmun uyg'unligi Badiiy asar tarkibiga xos xususiyatlar; adabiyotda shakl va mazmun uyg'unligi badiiylikning eng muhim mezonlari sifatida; poetik shaklning o'zgarib borishi; shaklbozlik muammosi; badiiy asarning shakli va mazmuniga oid poetik unsurlar masalasi; badiiy syujet tizim sifatida; syujetni badiiy asar takribidagi poetik funksiyasi; badiiy asar kompozitsiyasi va uning elementlari.</p> <p>19-mavzu. Badiiy asarda mavzu va g'oya tasnifi. Temotologiya Badiiy adabiyotdagi umrboqiy va o'tkinchi, tarixiy va zamonaviy mavzular masalasi; mavzuning mohiyati va dolzarbligi; badiiy asar mavzusi va iste'dod darajasi; mavzular tasnifiga doir; badiiy g'oya va ijtimoiy g'oyaning o'ziga xos qirralari; mavzushunoslik; mavzu, g'oya, obraz va estetik ideal munosabati.</p> <p>20-mavzu. Obraz poetikasi Badiiy asarda insonning murakkab dunyosi talqin; obrazlarning turli nuqtai nazardan tasniflari; obrazda umumiylik va xususiylik; obraz va muallif munosabati; obraz va detal; obraz va so'z; obraz yaratish usullari; obraz, simvol, ramz xususida; badiiy obraz genezisi - maydonga kelish omillari xususida. Obraz va xronotop; syujet va obraz munosabati.</p> <p>21-mavzu. Badiiy asar xronotopi "Xronotop"ning lug'aviy va istilohiy ma'nosi; badiiy asarda epik tafakkur ko'lami; voqelik kechadigan makonning cheksizligi; adabiy makonga xos xususiyatlar; adabiy zamonning shartlanganligi; badiiy asarda makon va zamonuyg'unligi.</p> <p>22-mavzu. Poetik nutq xususida Poetik nutq va badiiy asar tilli masalasi. Poetik nutqqa xos alomatlar. Badiiy nutq tarkibi. Badiiy asar pafosi va nutq munosabati; Nasr va nazm. Muallif va qahramonlar nutqidagi individuallik; diologik va monologik nutq. Poetik nutqda emotsionallik; nasriy asar ritmi. Badiiy nutq mezonlari.</p> <p>23-mavzu. Adabiy tur va janrlar poetikasi Adabiy tur tushunchasi va uning tasnifi. Adabiy tur va janrlarning paydo bo'lish masalasi. Adabiy janrga xos belgilar. Epik tafakkur spetsifikasi. Lirik va insonning ruhiyati, his-tuyg'ulari. Siyosiy. intim. tabiat lirikasi xususida.</p>
--	--

Lirizm va drammatizm. Satira va yumor mustaqil ijod turi sifatida. Dramatik asarlar va teatr san'ati. Adabiy tur va janrlardagi o'ziga xoslik hamda uyg'unlik. Tragikkomediya.

24-mavzu: Ijodiy metod va adabiy oqimlar

Ijodiy metodning o'ziga xos xususiyatlari Realizm va romantizm metodining umumiy va farqli jihatlari. Modernizm. Absurdizm. Ekzistensializm O'zbek adabiyotshunosligida metodlar masalasidagi qarashlar.

25-mavzu. Ijod psixologiyasi va ijodkor laboratoriyasi

Ijod psixologiyasi va ijodkor laboratoriyasiga manbalar; muallif "men"iga xos xususiyatlar; iste'dod ijodkorlikning bosh alomati; badiiy asar iste'dodli ijodkor poetik olamining mahsusi sifatida; ijodkorga xos ruhiy holatlar; badiiy asarning jamiyatga ta'siri; tarixiy-ijtimoiy hayotning badiiy asrada aks etishi.

26-mavzu. Badiiy asarni qabul qilish va talqin etish yo'llari

Badiiy did masalasi; retsepsion estetikaning mohiyati xususida; badiiy asarni qabul qilishda milliylik va umuminsoniylik tamoyillari; Badiiy tirik organizm sifatida; badiiy asarni tushunish va tushuntirish yo'llari xususida; badiiy asarni kompleks tahlil etish usul

27-mavzu: Adabiy jarayon

Adabiyot va san'atning ijtimoiy hayot bilan bog'liqligi. Adabiy jarayon istilohi. Adabiy jarayon adabiyot tarixi. Adabiy an'ana va novatorlik Adabiy jarayonda janrlar o'rni Adabiy jarayonning davomiyligi: "Xronotop"ning lug'aviy va istilohiy ma'nosi; badiiy asarda epik tafakkur ko'lami; voqealik kechadigan makonning cheksizligi; adabiy makonga xos xususiyatlar; adabiy zamonning shartlanganligi; badiiy asarda makon va zamon uyg'unligi.

28-mavzu. Poetik nutq xususida

Poetik nutq va badiiy asar tilli masalasi. Poetik nutqqa xos alomatlar. Badiiy nutq tarkibi. Badiiy asar pafosi va nutq munosabati; Nasr va nazm. Muallif va qahramonlar nutqidagi individuallik; diologik va monologik nutq. Poetik nutqda emotsionallik; nasriy asar ritmi. Badiiy nutq mezozi.

29-mavzu. Adabiy tur va janrlar poetikasi tahlili

Adabiy tur tushunchasi va uning tasnifi. Adabiy tur va janrlarning paydo bo'lish masalasi. Adabiy janrga xos belgilar. Epik tafakkur spetsifikasi. Lirik va insonning ruhiyati, his-tuyg'ulari. Siyosiy. intim. tabiat lirikasi xususida. Lirizm va drammatizm. Satira va yumor mustaqil ijod turi sifatida. Dramatik asarlar va teatr san'ati. Adabiy tur va janrlardagi o'ziga xoslik hamda uyg'unlik. Tragikkomediya.

30-mavzu: Ijodiy metod va adabiy oqimlar qo'llanilishi

Ijodiy metodning o'ziga xos xususiyatlari Realizm va romantizm metodining

umumiy va farqli jihatlari. Modernizm. Absurdizm. Ekzistensializm O'zbek adabiyotshunosligida metodlar masalasidagi qarashlar.

4

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)

1. Qadimgi davr adabiyotshunosligi. Arastu "Poetika"siming o'rganilishi. Arastu tragediya, komediya, drama to'g'risida
2. Fitrating "Shoir va shoirlik", "Eski turk adabiyoti namunalari", "Tilimiz - 1", "Tilimiz-2", "Tilimizning abadiyligi" maqolalari
3. Badiiy asar matni tahlili (she'r, hikoya matnini tahlil qilishda munozarali dars metodidan foydalaniladi)
4. Badiiy asar tilining o'ziga xos xususiyatlari (she'r, hikoya matnini tahlil qilishda munozarali dars metodidan foydalaniladi)
5. Ijodiy metod va ijodkor uslubi (asar matnini tahlil qilish)
6. She'riy asarlarning vaznini aniqlash
7. Sharq adabiy-nazariy tafakkuri tarixidan.
8. G'arb adabiy-nazariy tafakkuri tarixidan
9. Badiiy adabiyot va folklor munosabati.
10. Badiiy asarning dunyoga kelish qonuniyatlari.
11. Badiiy obraz xususiyatlari.
12. Adabiy asarlarni turfarga ajratish tamoyillari. Janr tushunchasi
13. She'r vazniga doir amaliy mashg'ulot.
14. Badiiy asar pafosi muhokamasi
15. Ijodiy metod ustidagi bahslar

Mashg'ulotlar shakli: seminar mashg'uloti (S)

1. Fitrating "Adabiyot qoidalari" asari tahlili
2. Cho'Ipinning "Adabiyot nadir?" maqolasi tahlili
3. Cho'Ipinning "Adabiyot nadir?" maqolasi tahlili
4. Navoiy she'rlaridagi badiiy san'atlar
5. Abdulla Qahhor hikoyalari tahlili
6. G'afur G'ulom asarlari tahlili. "Shum bola".
7. Adabiyotning funksiyasi. Badiiy asar g'oyasi, mavzusi va estetik ideal
8. Badiiy asar tili va poetik nutq masalasi
9. Badiiy asarda obrazlar sistemasi
10. Badiiy asar kompozitsiyasi. Epik asar kompozitsiyasi
11. Adabiyotning funksiyasi. Badiiy asar g'oyasi, mavzusi va estetik ideal
12. Badiiy asar tili va poetik nutq masalasi
13. Badiiy asarda obrazlar sistemasi
- Badiiy asar kompozitsiyasi. Epik asar kompozitsiyasi
14. Lirik va dramatik asar kompozitsiyasi
15. Epik tur va uning janrlari. Roman. Qissa va qissaxonlik.
16. Epik asar tarkibida rivoya, tavsif va diologning tutgan o'rni
17. Lirik tur spetsifikasi

<p>18. Dramatik tur, tragediya va tragikomediya 19. Hajviy tafakkur tabiati. Satira va yumor. 20. Nasriy asarda ritm. Saj haqida 21. Ijodiy metod va adabiy oqimlar 22. Adabiy - tarixiy jarayonda an'ana va yangilanish 23. Ijodkor laboratoriyasi muammolari 24. Izzat Sulton nazariyotchi olim</p> <p style="text-align: center;">Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aristotelning "Poetika" asarini o'qib o'rganish. Konspekt qilish. Yozma nazorat. 2. Forobiyning "She'r san'ati" asarini o'qib o'rganish. Referat tayyorlash. 3. Alisher Navoiyning "Majolis un-nafois" asarini o'qib o'rganish. Esse yozish. 4. Alisher Navoiyning "Mezon ul-avzon" asarini o'qib o'rganish. Og'zaki so'rov. 5. Alisher Navoiyning "Muhokamat ul lug'atayn" asarini o'qib o'rganish. Referat tayyorlash. Maqola yozish 6. Boburning "Muxtasar" asarini o'qib o'rganish. Test va glossariy tuzish 7. Fitratning "Adabiyot qoidalari", "Aruz haqida" asarlarini o'qib o'rganish. Og'zaki so'rov. Tezis tayyorlash. 8. H.Boltaboev, M.Mahmudovning "Adabiy-estetik tafakkur tarixi" kitobini o'qib o'rganish. Glossariy tuzish 9. Yo.Is'hoqovning "So'z san'ati so'zligi" kitobini o'qib o'rganish. Badiiy san'atlar bo'yicha mumtoz va zamonaviy shoirlar ijodidan namunalarni tahlil qilish hamda maqola tayyorlash 10. "Sharq mumtoz poetikasi: mamba va talqinlar" o'quv qo'llanmasini o'qib o'rganish. Og'zaki so'rov 11. "Sharq mumtoz poetikasi: mamba va talqinlar" o'quv qo'llanmasini o'qib o'rganish. 12. Amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik. 13. Seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik. 14. Sharq adabiyotshunosligining o'ziga xos qirralari. 15. G'arb adabiy-nazariy tafakkur tarixiga oid manbalarni o'qish 16. H.Boltaboev, M.Mahmudovning "Adabiy-estetik tafakkur tarixi" kitobini o'qib o'rganish 17. Badiiylik mezonlari. 18. Obrazli tafakkur tabiati 19. N.Karimovning "XX asr manzaralari" kitobidan "Ikki sohir, ikki javohir" bo'limini o'qib o'rganish 20. Sharafiddinovning "Modernizm jo'n hodisa emas" maqolasini o'qib o'rganish 	<p>20.U.Normatovning "Qahhomi anglash mashaqqati" kitobidan "Realistik tasvimiing sehrli qudrati" maqolasini o'qib o'rganish</p> <p>22.Ijodkor shaxsiyati va ijodiy individuallik masalasi</p> <p>23.Q.Yo'ldoshevning "Yoniq so'z" kitobidan "Anglashing azobli yo'li" maqasini o'qib o'rganish</p> <p>24.A.Rasulovni "Badiiylik bezavol yangilik" kitobidan "Struktura va strukturalizm" maqolasini o'rganish</p> <p>25.Badiiy ijod psixologiyasi</p> <p>26.Postmodernizm va intertekstuallik</p> <p>27.U.Jo'raqulovning "Nazariy poetika: muallif, janr, xronotop" kitobidan "Lison ut-tayr</p>
--	---

<p>20.U.Normatovning "Qahhomi anglash mashaqqati" kitobidan "Realistik tasvimiing sehrli qudrati" maqolasini o'qib o'rganish</p> <p>22.Ijodkor shaxsiyati va ijodiy individuallik masalasi</p> <p>23.Q.Yo'ldoshevning "Yoniq so'z" kitobidan "Anglashing azobli yo'li" maqasini o'qib o'rganish</p> <p>24.A.Rasulovni "Badiiylik bezavol yangilik" kitobidan "Struktura va strukturalizm" maqolasini o'rganish</p> <p>25.Badiiy ijod psixologiyasi</p> <p>26.Postmodernizm va intertekstuallik</p> <p>27.U.Jo'raqulovning "Nazariy poetika: muallif, janr, xronotop" kitobidan "Lison ut-tayr</p>	<p>5</p> <p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar):</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Adabiyotshunoslik nazariyasi" fani dasturi Davlat ta'lim standartlari, namunaviy dasturlarga qo'yiladigan ilmiy-metodik talablar asosida shakllantirilgan. "Adabiyotshunoslik nazariyasi" fani bo'yicha bakalavr talaba adabiyotshunoslik predmeti va adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlari, adabiyotshunoslikning boshqa fanlar bilan aloqasi, adabiyot tarixi, adabiyot nazariyasi va adabiy tanqid, adabiy turlar va adabiy janrlar, ijodiy uslublar va ijodiy yo'nalish, oqimlar, badiiy adabiyotning o'ziga xosligi haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak. • Ushbu fan yuzasidan bakalavr talaba lirik, epik, dramatik janrlar, she'r tuzilishi, san'atning paydo bo'lishi haqidagi nazariyalarni, poetik tafakkurning o'ziga xos xususiyatlari, badiiy obraz turlari, badiiy tasvir vositalari, lafziy va ma'naviy san'atlarni bilishi va ulardan foydalana olishi lozim. • "Adabiyotshunoslik nazariyasi" fanidan talaba adabiy asarlarning janrini farqlay olish, adabiy matnni asl manbasi bilan solishtira bilish. asar syujetini tarkibiy qismlarga ajratish, matndagi muallif va qahramon nutqini farqlash, badiiy asarni nazariy jihatdan tahlil qila bilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
<p>6</p>	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ma'ruza; ✓ "keys-stadi"lar; ✓ seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); ✓ guruhlarda ishlash; ✓ taqdimot texnologiyasi; ✓ jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar
<p>7</p>	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil</p>

8

mushohada yuritish va nazorat shakllarida berilgan vazifa hamda topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish topshirish.

Asosiy adabiyotlar

1. H. Umarov. Adabiyotshunoslik nazariyasai. - T.: O'zbekiston, 2004.
2. Boboev T. Adabiyotshunoslik asoslari. - T.: O'zbekiston, 2002.
3. Quronov D. Adabiyotshunoslik lug'ati. —T.: Akademnaslir, 2013.
4. Quronov D. Adabiyot nazariyasi asoslari. —T.: Akademnaslir, 2020.

Qo'shimcha adabiyotlar

- 1.H. Boltaboyev, M.Mahmudov. "Adabiy-estetik tafakkur tarixi": 1-2 jild. T.: —T.: Mumtoz so'z, 2013-2016.
- 2.Yo.Is'hoqov. So'z san'ati so'zligi. — T.: O'zbekiston, 2014.
3. Jahon adiblari adabiyot haqida. —T., Ma'naviyat, 2010
4. Karimov B. Abdulla Qodiriy va germeneytik tafakkur. — T.: Akademnashr, 2018.
5. Quronov D., Mamajonov Z., SHERALIYEVA M. Adabiyotshunoslik lug'ati. — Toshkent.: Akademnashr, 2010.
6. Quronov D., Rahmonov B. G'arb adabiy-tanqidiy tafakkuri ocherklari — Toshkent.: Fan, 2008.
7. Quronov D. Nazariy qaydlar. — Toshkent: Akademnashr, — 2018. — 126 b.
8. Sharafiddinov O. Ijodni anglash baxti. -T.: Sharq, 2004.
- 10.Sharq mumtoz poetikasi (H.Boltaboev talqinida). -T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" davlat ilmiy nashriyoti, 2008.
11. Terry Eaglyton. Theory literature. - London, 2010.
12. Uellek R., Uorren O. Teoriya literatur. - M.: «Iskustvo», 1978.
13. Umurov H., Nosirov A., Adabiyotshunoslik nazariyasi. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. - Samarqand, SamDU nashri, 2021. - 252 b
14. Ulug'ov A. Asl asarlar sehri.-T.: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa uyi. —2007.
15. Ulug'ov A. Durdona yoxud tag ma'noga to'la "Dahshat": monografiya 2019.
16. Ulug'ov A. Qalb qandili - T.: Akademnashr, 2013.
17. Ulug'ov A. Arastu anglatgan adabiyot. Monografiya. - Toshkent: "Muharrir". 2019.
18. Valixojayev B. O'zbek adabiyotshunosligi tarixi. — T.: "O'zbekiston", 1993.

Internet manbalar:

1. www.literature.uz
2. www.zivonet.uz
3. www.natlib.uz
4. www.zivouz.com
5. www.turonlib.uz

	O'quv dastur Termiz iqtisodiyot va servis universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024-yil 30-avgust 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan
	Fan/modul uchun mas'ul va dastur muallifi: Tangirov R. — Termiz iqtisodiyot va servis universiteti o'zbek tili va adabiyoti kafedrasida o'qituvchisi
	Taqrizchilar: N.T.Yuldashev — TerDU o'zbek tili adabiyoti kafedrasida dotsenti, f.f.d. S.B.Bazarov — TISU o'zbek tili va adabiyoti kafedrasida dotsenti, f.f.d. Sh.T.Norqulova — TISU o'zbek tili va adabiyoti kafedrasida (PhD) katta o'qituvchisi